

Ocena późnych wyników endoprotezoplastyki przedziału przyśrodkowego stawu kolanowego metodą Oxford

STRESZCZENIE

Wstęp

Przewlekłą, niezapalną lub rozwijającą się w wyniku stanów zapalnych, chorobę stawów o etiologii wieloczynnikowej, będącej następstwem zaburzeń równowagi pomiędzy procesami regeneracji i degeneracji chrząstki stawowej oraz kości podchrzęstnej definiuje się w literaturze jako chorobę zwyrodnieniową stawów [1,2]. Zmiany zwyrodnieniowe są przy tym najczęstszą chorobą stawów dotyczącą osób dorosłych[4]. Jedną z metod leczenia jest jednoprzediałowa endoprotezoplastyka stawu kolanowego, która znajduje obecnie szerokie zastosowanie w leczeniu zmian zwyrodnieniowych stawu kolanowego.

Cel pracy.

1. Ocena wpływu jednoprzediałowej endoprotezoplastyki stawu na dolegliwości bólowe stawu kolanowego w chorobie zwyrodnieniowej przednio-przyśrodkowej części stawu.
2. Ocena powikłań po wykonaniu jednoprzediałowej endoprotezoplastyki przedziału przyśrodkowego stawu kolanowego.
3. Ocena obiektywna i funkcjonalna stawu kolanowego po okresie minimum 2 lat od wykonania jednoprzediałowej endoprotezoplastyki przedziału przyśrodkowego stawu kolanowego.

Material i metody.

Badania, o charakterze retrospektywnym, przeprowadzono na 94-osobowej (59 kobiet i 35 mężczyzn) populacji pacjentów Oddziału V i VI Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej w Wielospecjalistycznym Szpitalu w Szczecinie-Zdunowie, u których przeprowadzono w latach 2005 -2016 zabieg operacyjny metodą Oxford. Okres obserwacji wynosił od 3 do 13 lat. Do oceny wyników leczenia użyto skali subiektywnej Oxford Knee Score (OKS) i obiektywno-subiektywnej Knee Society Score (KSS).

Wyniki.

Z danych przedstawionych w niniejszej pracy wynika, że odczuwalne przez pacjenta dolegliwości bólowe po zabiegu alloplastyki jednoprzediałowej według skali OKS

(maksymalny wynik to 4 punkty - oznaczający brak bólu) wynosiły u kobiet w wieku poniżej 65. roku życia średnio - 3,72, a u mężczyzn - 3,96, natomiast u kobiet w wieku powyżej 65. roku życia - 3,75, a u mężczyzn - 3,67. Według skali KSS (maksymalny wynik to 50 - oznaczający brak bólu) dolegliwości bólowe wynosiły u kobiet w wieku poniżej 65. roku życia średnio - 47,31, a u mężczyzn - 49,57, natomiast u kobiet w wieku powyżej 65. roku życia - 47, a u mężczyzn - 45,83.

Powikłania związane ze wszczępieniem endoprotezy zdarzały się najczęściej w początkowym okresie po zabiegu. Po pięciu latach od zabiegu nie odnotowano żadnego powikłania. Prawdopodobieństwo braku powikłań w ciągu pierwszego roku użycia wynosiło 98%, w ciągu pięciu lat – 94,9%, a w ciągu 10 lat – 94,9%.

Po okresie minimum 2 lat od przeprowadzonego zabiegu w subiektywnych odczuciach pacjenta według skali OKS (maksymalny wynik to 48 punktów – oznaczający pełną sprawność stawu kolanowego) wynosiły u kobiet w wieku poniżej 65. roku życia średnio - 43,46, a u mężczyzn - 45,48, natomiast u kobiet w wieku powyżej 65. roku życia - 41,85, a u mężczyzn - 41,17.

Według skali KSS (maksymalny wynik to 100 punktów – oznaczający pełną sprawność stawu kolanowego) w subiektywnych odczuciach pacjenta wynosiły u kobiet w wieku poniżej 65. roku życia średnio - 83,97, a u mężczyzn - 92,61, natomiast u kobiet w wieku powyżej 65. roku życia - 79,75, a u mężczyzn - 78,33.

Natomiast w badaniu obiektywnym przeprowadzonym przez lekarza w skali KSS (maksymalny wynik to 100 punktów – oznaczający pełną sprawność stawu kolanowego) po okresie minimum 2 lat po alloplastyce jednoprzediałowej wynosiły u kobiet w wieku poniżej 65. roku życia średnio - 96,1, a u mężczyzn - 98,87, natomiast u kobiet w wieku powyżej 65. roku życia - 92,45, a u mężczyzn - 90.

Wnioski.

1. Alloplastyka jednoprzediałowa powoduje istotne obniżenie dolegliwości bólowych stawu. Obiektywnie odczuwalny ból ma charakter łagodny i okazjonalny, nie ograniczający istotnie aktywności życiowej pacjenta.
2. Ryzyko powikłań po wykonaniu jednoprzediałowej endoprotezoplastyki przedziału przysródkowego w postaci obluzowania implantu czy infekcji okołoprotezowej i innych jest w perspektywie średniookresowej niewielkie.

3. Alloplastyka jednoprzediałowa daje bardzo dobre i dobre wyniki po okresie minimum 2 lat od przeprowadzonego zabiegu w subiektywnych odczuciach pacjenta i badaniu obiektywnym przeprowadzonym przez lekarza.

Słowa kluczowe: Zmiany zwyrodnieniowe stawu kolanowego, endoprotezoplastyka stawu kolanowego metodą Oxford, Oxford Knee Score, Knee Society Score